

ION DIACONU

Pe Ion Diaconu, de la a cărei dispariție au trecut aproape 25 de ani (19. XII. 1984), l-am avut profesor aici, în Focșani, la Liceul „Unirea”, probabil între 1938 – 1941. Nu era un dascăl oarecare, nu era un obedient rigid al programei. Lecțiile sale erau libere, expuneri vii de înaltă și vibrândă literatură, delectabile pentru mine, și, în egală măsură, instructive. Adevărate desfătări intelectuale.

Din cultura română, așa cum se configura atunci, avea trei idoli: Sadoveanu, Iorga și Anonimul *Mioriței*. Cu Sadoveanu se considera prieten și ne povestea, uneori, întâmplări de la munte sau de la baltă cu autorul „*Tării de dincolo de negură*” În opinia sa, „*Sadoveanu nu era atât de zgârcit la cuvânt, cum se credea, ci numai la vorbe proaste sau vulgare, la sporovăieli pe care le ocolea prin tăcere*”. Și ținea să adauge: „*Opera lui merita Premiul Nobel*”. O credea cu sinceritate.

Pe monumentalul Iorga, profesorul meu, îl socotea descendent din regii asiro – babilonieni atât prin trăsăturile feței, ochii hipnotizanți, cât – mai ales – prin fabuloasa-i putere de muncă, prin capacitatea de-a citi și a scrie cu o iuteală și eficiență nemaipomenită. „*Iorga este cel mai mare poligraf al lumii*”, ne asigura profesorul, „*a scris mai*

multe cărți și articole decât oricare alt scriitor al planetei”. Posibil. Dar nu cantitatea contează în posteritate, ci forța coplesitoare și anvergura demonstrațiilor sale. Credința în ceea ce făcea.

Însă, mai presus de toți, profesorul Ion Diaconu îl așeza pe Anonimul creator al *Mioriței*: „*Moldoveanul din baladă este de aici, de la Soveja, Lepșa sau Tulnici; geniul lui a irupt de la noi, din Munții Vrancei. Să fie clar, Anonimul **Mioriței** a existat aici, sus, mai sus de Năruja, acolo unde în miez de noapte, stelele își spun povești prin cetini de brad*”, ne mai spunea profesorul cu alese cuvinte de la Blaga, dar cu fervoarea patriotismului vrâncean. Ion Diaconu îl ridica în slăvi pe poetul anonim, pe creatorul al cărui geniu s-a întrupat în prima capodoperă a literaturii române dintotdeauna. În privința asta, profesorul meu de la „Unirea” nu avea nicio îndoială. Așa a rămas Ion Diaconu în amintirea mea, așa îl văd, îl simt, mai viu ca niciodată, legat – intim – de personalitățile pe care le-a admirat cel mai mult: Sadoveanu, N. Iorga și Anonimul *Mioriței*. Avea – cu adevărat – cultul marilor valori, se simțea bine pe înălțimi. Acesta este profesorul, omul de cultură Ion Diaconu, așa cum l-am cunoscut, iubit și admirat.